

Egyháztörténelmi adatok.

CXXXIII.

Pálffy Mózes levele atyjához Pálffy Zsigmondhoz. 1767.

Bizodalmas drága Atyám
Uram!

Atyám Uram Atyai kegyes Levelét Fiuí alázatossággal elvettem (mely expedíáltatott 24-dik Áprillisban, én pedig kaptam 26-dik Májusban), más Leveléről is emlékezik Atyám Uram és azon Levélben lett volna zárva nekem is egy Levél, én a Kapitány uramot mindgyárt megkerestem (jóllehet most a Compániáját elvették és adták a 7-ik Majornak Kókásnak, és neki adtanak más utolsóbb Companiat), de ő azt mondgya, hogy semmi Levelét Atyám Uramnak nem vette, hová lett az Levél, hová nem, én azt bizony nem tudom. Épen ezt vártam, hogy Atyám Uram atyai Kegyes akarattyát megtudhassam; mind Isten, mind Ember tudgya, hogy nem gyermeki állhatatlanság ingerelt arra, hogy a katonaságot elhadgyam, hanem jövődöbeli Szerencsémnek hátramaradása, melyet okoz csak a Religióm; mindsem pedig Religiomat elhadgyam, inkább köldülni megyek; mert arra soha kedvem nem volt, jóllehet Oberlientságot ma is mindgyárt kapnék, ha elakarnám hagyni Vallásomat, azért is azon semmit éppen ne szorgalmatoskodgyék Atyám Uram, hogy miképen kereszteneik elengemet; mert azt minden bizonyal megkapom, mivel én már a Regimentnél jelentve vagyok és vége is van már alkalmasint mindennek, csak éppen erre várnak, hogy mivel a Nemes Regiment rajtam Vallásom mián nem segíthet, tehát Kivánságom mondjam meg igaz serény szolgálatomért mit kívánok, azért is Én egyebet nem kívánhatok és nem is kívántam a N. Regimenttől, hanem hogy engemet mint Tisztet cresszeneik el, jóllehet egy kis költésbe ezt ha megadják kerül, mindazonáltal mégis böcsüllet holtomig lesz, ha Tiszti titulussal elmehetek; megadják-é vagy nem, nem tudom, tudom azt, hogy sokan lesznek a kik azt mondják, hogy rosszaságomért nem lehet tisztségre kapni, mind az által Isten haza vivén, meg fogom mutatni a N. Regiment attestátumából, hogy viseltem magamat. Én pedig azt mondom, hogyha én tudnám, hogy nekem valaha Atyámfiái közül orromra vetné ezen szolgálatomat, vagy pedig köl-

tésemet valaki, soha engem senki Erdélyben Testi szemével nem látna, (melyet nem remélek), mert ha itt szerencsétlen voltam, még a szent Ur Isten el nem hagyott engemet végképen, és reménlem is, hogy még az én napom is feljön valaha; mert még egész életemben szerencsés állapotomat nem mondhatom, nem is nyugszom addig, ha napkelettől délre, északra és napnyugotra vándorlok is, mignem vagy szerencsés vagy szerencsétlen végemet találok, denique ily dolgokról írnom épen nem illik, Isten szerencsésen haza vivén, magam dolgát szándékozom bővebben explicálni Atyám Uram kegyes tekintete előtt; de már most azon gondolkodom, hogy mi csoda alkalmatossággal induljak, mert gyalog menni igen meszsze és Ládámot magammal vinnem épen nem lehet, azért én nékem van a Regiment Cassájába 40 nimet forintom, mely is benn maradt, mivel ruhát egyszer is nem vettem, kiadják-é vagy nem, igen kétséges, ha ezt kikapom, igen jó lesz, mert az uton csak megérném vele, de ha ki nem adják, épen egy grájeczár nélkül költetik elmennem, azért szívesen kérem drága Atyám uramat, ha módgya nem lesz hirtelen küldeni nékem báresak 3 aranyat, tehát írják az Obesterünknek Lumágának, hogyha kívántatni fog quietántiájára a Fiaúnak egy néhány aranyat adgyon és Atyám Uram megfizeti; mert ha szükség nem léssen, én egy pénzt se kérek, ha pedig szükségem lesz reá, az enyimből, a melyik valaha engem illetve, szívesen megfizetem, hogyha pedig volna valami parancsolatya Atyám Uramnak, méltóztassék véllem parancsolni, szívesen udvarolok ezen országról, vagy valamelyik Testvéremnek ha valami ujnmódi portéka tettszik, csak késedelem nélkül irjanak és szolgálni benne el nem mulatom, a Leányoknak kivált ha valami köll, csak Asszonyanyám irasson, akármiképpen is meglesz, ugy is Bécs felé költetik mennem, onnan Posomnak, Pestnek, Budáúnak és ugy furt und furt; egy rosz lovaeskát ha szerezne József Bátyám ur addig mig haza megyek, jó volna, mégis Rugonfalvaíg csak elbiczegnék rajta, ugy is majd elront a Marche hazáíg, bezzeg ha az Eöcsém Kristóf vagy 5 körmöztzi aranyat küldene, lehetne itten olyan puskát csináltatni, hogy soha oljat nem látott, nem is gondolhat, ha pénzem lenne, ha csak egy pár Pistolt is csak vinnék magamnak, hány sákkal telik, nem tudom, ugy szándékoztam utamat felvenni Bécsig megyek Land-Kocsin, Bécestől Budáúnig a Dumán, onnan talán az Ur Isten rendel valami alkalmatosságot. Én reménlem, ha az Ur Isten betegséggel meg nem látogat, két Holnap alatt, ha egyszer megszabadulok, otthon lések. Én a Generalis Titulussát elküldem Atyám uramnak azért, ha Atyám uram ír néki, csak Bécsbe köll írni, mert ő mindenkor ottan vagyok és csak szabadulásomért kérje Atyám uram, hogy Tiszti Obsitot kaphassak; mert ha azt nem kívánnék, már eddig elmentem volna, különben mig én újra nem

¹ Haza jövéen, később alkirálybíró lett s a székelykereszturi iskola felügvelő gondnoka, mely iskola megalapítását (1794-ben) egyfelől neki köszöni.

irok Atyám Uramnak, addig néki ne is irjon, mert még a dolognak végét nem tudom, de mihent végére járhatok, azonnal tudósítom Atyám Uramat, akkor azon Levelemmel az Attrést is elküldöm, de most magam sem tudom jól, miből áll Titulussa eo Excellentiajának. Aszszonyom Anyámat kedves Testvéreimmel szivesen Tiszteelvén vagyok

Kedves Atyám Uramnak

Engedelmes Fia Szolgája

Brünn, 1. Juny 1767.

Pállffy Moyses
Corporall.

Külczim:

A Monsieur, Monsieur de Sigismundi Pállffy
Wienne a Clausenburg
Offen. Bethfalva. Ex Transilvania.

(Eredetije Taresafalván a Pállffy-esalád levéltárában van. A levélre rá van jegyezve: 29 Juny vettem).

Közli: PÁLFFY GYÖRGY.

CXXXVI.

Gúnyvers Blandrata ellen.

Az alábbi gúnyverset a mult évben találtam meg az országos levéltárban másféle irányu kutatásaim között. Az eredetileg magyarul irt s csak később latinra fordított pasquillus egészen Blandrata ellen irányul, kit élesen gúnyol.

Szerzője katolikus, a mint ezt a vers több helyéből ki lehet venni. Hadd álljon itt latinul ez érdekes egykoru közlemény.

Translatio in Georgium Blandratam secundum
pasquillum.

Te blande latrantem clamamus,
Te inconstantem confitemur,
Te errorum patrem, omnis terra detestatur.
Tibi omnes Catholici, tibi omnes et justi universi religiones,
Tibi clerici et laici detestabili voce proclamant:
Dirus, dirus, dirus blasphemus in deum Sabaoth,
Plena est bis terra honestae miseriae tuae.
Te adulterimus apostatarum chorus,
Te proditorum damnabilis numerus,
Te sceleratorum maledictus, laudat exercitus,
Te per orbem terrarum secunda detestatur ecclesia:
Patrem immense immanitatis
Venenosum tenetur falsum et peruersam genium,
Diabolicumque quem exalas spiritum.
Tu lux impie secunde,
Te patris mendaciorum es filius.
Tu ad perdendum homines non horruisti mutare religiones habitem.
Tu destructo veritatis fundamento aperuisti sequatibus trius portas inferorum.